

अक्षंबंधनपाशसमुदायः समुद्रः जलमयत्वेन च्छिक्कणत्वात् परिष्करः चक्ररक्षादिः ॥ २३ ॥ सिंधुर्यमुनाख्यानदीति स्तम्भिवेणुस्थानीयाभिः सहितमाकाशंधुरंधूभागः उपस्करः बंधादिसामपी ॥ २४ ॥
 अनुकर्षरथाघः स्थितदारु वरूथंरथगुप्ति ॥ २५ ॥ धर्मादयस्त्रिवेणुसदृशाबंधुरंरथतल्पं ॥ २६ ॥ पूर्वहिमवद्विध्यपर्वतीचक्रत्वेनोक्तौ अत्रसूर्यचंद्रौ चक्रत्वेन दृष्टावतश्चतुश्चक्रो रथइति गम्यते अतः समुद्रोप्यक्षां
 तरामितिक्रजुरेवार्थः पूर्वः पक्षः पूर्वांगरात्रिः अपरः पक्षोऽपरांगअहः ॥ २७ ॥ २८ ॥ द्वांद्वितीयं युगं चतुश्चक्रत्वाद्रथस्य संवर्तकब्रलाहकान्युगचर्माणि धुर्यस्कंधयुगयोरंतरस्थानिकशिपूनि ॥ २९ ॥ बाल

समुद्रमक्षमस्तृजन्दानवालयमुत्तमं ॥ समर्षिर्मंडलंचैवरथस्यासीत्परिष्करः ॥ २३ ॥ गंगासरस्वतीसिंधुरमाकाशमेव च ॥ उपस्करो रथस्यासन्नापः सर्वा
 श्वनिघ्नाः ॥ २४ ॥ अहोरात्रं कलाश्चैव काष्ठाश्च क्रतवस्तथा ॥ अनुकर्षग्रहादीन्मावरूथंचापितारकाः ॥ २५ ॥ धर्मार्थिकामंसंयुक्तं त्रिवेणुं दारुबंधुरं ॥ ओषधी
 वीरुथश्चैव घंटाः पुष्पफलोपगाः ॥ २६ ॥ सूर्याचंद्रमसौ कलाचक्रे रथवरोत्तमे ॥ पक्षौ पूर्वापरौ तत्र क्रतेराच्यहनीशुभे ॥ २७ ॥ दशनागपतीनीषांधृतराष्ट्रमुखां
 स्तदा ॥ योक्त्राणि च क्रतुर्नागांश्च निःश्वसतो महोरगान् ॥ २८ ॥ द्वां युगं युगचर्माणि संवर्तकब्रलाहकान् ॥ कालपृष्ठो यनद्रुषः कर्कोटकधनं जयौ ॥ २९ ॥ इतरेचाभ
 वन्नागाहयानां बालबंधनाः ॥ दिशश्च प्रदिशश्चैव रश्मयोरथवाजिनां ॥ ३० ॥ संध्यांधृतिंचमेधांच स्थितिं सन्नातिमेव च ॥ ग्रहनक्षत्रताराभिश्चर्मचित्रं नभस्तलं
 ॥ ३१ ॥ सुरांबुप्रेतवित्तानां पतीन्लोकेश्वरानूहयान् ॥ सिनीवालीमनुमतिंकुंदूराकांचसुव्रतां ॥ ३२ ॥ योक्त्राणि च क्रतुर्वाहानां रोहकांस्तत्र कंटकान् ॥ धर्मः सत्यंतपो
 र्थश्च विहितास्तत्र रश्मयः ॥ ३३ ॥ अधिष्ठानं मनश्चासीत्परिथ्यासरस्वती ॥ नानावर्णाश्च चित्राश्च पताकाः पवनेरिताः ॥ ३४ ॥ विद्युदिंद्रधनुर्नंदरथं दीप्तं व्यदीप
 यन् ॥ वषट्कारः प्रतोदो भूद्रायत्रीशीर्षबंधना ॥ ३५ ॥ योयज्ञो विहितः पूर्वमीशानस्य महात्मनः ॥ संवत्सरोधनुस्तद्वैसावित्री ज्यामहास्वना ॥ ३६ ॥ दिव्यंचवर्मविहि
 तं महार्हरत्नभूषितं ॥ अभेद्यं विरजस्कंवैकालचक्रबहिष्कृतं ॥ ३७ ॥ अध्वजयष्टिरभून्मेरुः श्रीमान्कनकपर्वतः ॥ पताकाश्चाभवन्मेघास्तडिद्रिः समलंकृतः ॥ ३८ ॥

बंधनाः अश्वकेसरबंधनाः ॥ ३० ॥ नभस्तलंचर्मरथस्य बाह्यमावरणंतच्च संध्यादिभिर्ग्रहादिभिश्च चित्रं ॥ ३१ ॥ सिनीवालीपूर्वमावास्यां अनुमतिपूर्वपौर्णमासीं कुहू उत्तरामावास्यां राकां उत्तरांपौर्णमा
 सीं ॥ ३२ ॥ रोहकान् सिनीवाल्ययाद्यधिष्ठातृपित्रादीन् कंटकान् प्रकीलकात् धर्मादयस्तत्र कंटकेषु रश्मयः ॥ ३३ ॥ मनः अधिष्ठानं रथाधारभूः मनोमयोरथइत्यर्थः परिरथ्याप्रचारमार्गः सरस्वतीवाग्दे
 वीकल्पितः शब्दमात्रशरीरइत्यर्थः ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥